

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1/26. uri zjutraj, a ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj. — Naročilna znaša: v Ljubljani v upravnisti mesечно K 1.—, z dostavljanjem na dom K 1.20; s pošto celoletno K 18.—, polletno K 9.—, četrtletno K 4.50, mesečno K 1.50. Za inozemstvo celoletno K 28.—.

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

Uredništvo in upravnisti v Miklošičevi ulici št. 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu, naročilna pa upravništvu. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača po določenem ceniku. Lastnik in glavni urednik Milan Plut. Odgovorni urednik Franjo Pirc. : Tiska Učiteljska tiskarna v Ljubljani. :

Bosanske volitve.

Za sabo imamo volitve iz splošne kurije za bosanski deželni zbor. Povsod se je z veliko napetostjo pričakoval rezultat teh volitev, in sicer iz dveh vzrokov: za to ker so to bile prve volitve, pa so bili vsi radovedni, koliko zanimanje vlada pri bosanskem prebivalstvu za ustavnost in naravno za to, ker je važen tudi izid volitev samih.

Mi se za danes ne bomo pečali s številkami, nego se rajše ustavimo pri drugem nekem momentu iz teh volitev, ki je mnogo zanimivejši od naštevavanja imen prvih poslancev v prvem bosanskem deželnem zboru.

Mislimo na izredno živahno udeležitev pri volitvah srbskega pravoslavnega prebivalstva, ki je 90—95 odstotkov svojih volitev poslalo na volišče in s tem dokazalo, da je ono najzavednejši, politično najbolj zrel in najkulturnejši element v Bosni in Hercegovini, medtem, ko so katoličani tudi sedaj pokazali ravno nasprotno: volitve so jih zalotile popolnoma nepripravljene.

Merodajni faktorji v avstro-ogrski monarhiji sovražijo pravoslavne Srbe tako, da to sovražstvo kar očito kažejo in posebnost v Bosni, kjer so pravoslavni Srbi mnogo številnejši od katoličanov, katere nadkriljujejo visoko tudi v kulturnem in gospodarskem oziru, preganja vlada neusmiljeno ta edini napredni element in podpira vedno in povsod nazadnjaške katoličane, ker vidi v njih svoje zveste sluga, s katerimi operira po svoji ljubi volji, a to je za sistem v slavni Avstriji edino merodajno pri presojanju vrednosti kakega naroda, družbe, stranke itd.

Katoličani, ki so v Bosni in Hercegovini številno najslabše in ki so — kakor dokazujejo ravno volitve za prvi bosanski sabor — tudi politično najmanj zreli, a nacionalno najzavednejši element, hočejo pri vsem tem, da bi bili ravno oni odločilni faktor v deželi. Taki so katoličani vedno in povsod: ako to v večini, opravičujejo svoja nasilja na manjšini s svojim številom, ako so pa slučajno oni v manjšini, potem takoj zavržejo princip majoritete in kličejo na pomoč orožniške bajonete in državo, ki naj dela v javnem življenju iz večine manjšino in nasprotno.

Tudi slovensko klerikalno časopisje, ki v domačih zadevah konsekvantno zagovarja princip majoritete, se je v času, ko se je izdeloval volilni zakon za Bosno, potegovalo za „zatiranje“ bosanske katoličane, ki ne bodo imeli večine v deželnem zboru — tako očito jih niti bosanska vlada ni mogla protežirati — četudi jim je odmerjenih več deželnozbornih mandatov kot jim jih pripada po njihovem številu.

Pa ne pomaga nič. Sanje o katoliško-klerikalni Bosni ostanejo vedno samo —

sanje. To nam dokazujejo bosanske volitve, pri katerih kažejo pravoslavni Srbi največjo politično zrelost, in v tem vidimo najboljšo garancijo, da katoliški klerikalizem, ki še danes vlada neomejeno v slovenskih deželah in v Dalmaciji in ki je dosti močan tudi na Hrvaškem, nikdar ne zagospoduje v Bosni in Hercegovini.

Bosanska vlada pa kmalu sprevidi, da pritisk podaja odpor, posebno ako se preganja tak žilav, krepak in odločen narod kot so Srbi, katerim na njihovih volilnih uspehih za bosanski deželni zbor od srca čestitamo.

Iz slovenskih krajev.

Sokolski izlet v Gorice.

Kako naš prečastiti škof uči svoje „rekrute“ resnico govoriti naj se razvidi iz tega-le: Dne 8. t. m. so priredili ljubljanski in viški sokoli skupni pešizlet v Notranje Gorice. Neki „Notranjec“ v „Domoljubu“ z dne 19. t. m. pa priobčuje poleg drugega to-le: „Ker so Sokoli hoteli z besedo potrditi tudi tukaj svojo vero, je govoril občinstvu zopet imenitni govornik: Danes smo „sfiksali“ vso Brezovico, drugo pot bomo pa še Mater Božjo. To je bilo pa navzočim Šmarčanom že zadosti. V par minutah so Sokolom pokazali, kako se gre na hitro iz poštene krčme in kako široko je polje od Podsmreke do Viča in Ljubljane. Mi pa kličemo: Živeli Šmarčani!“ itd.

Ubogi dopisnik, ali te je res komet tako vsekali po glavi, da si tako gorostasno bedarijo in laž napisal?

Prvič je popolna laž, da bi kak govornik „sfiksiral“ Mater Božjo. Veste vi čuk-čiči, da nam Sokolom Mati Božja še na misel ne pride, zlasti, da bi proti nji zabavljali.

Potem trdi oni dopisniški pastir Bonaventure, da so Šmarčani nato radi omenjenih besed zapodili Sokole iz gostilne. 50 Sokolov se je kakor sam dopisnik priznava, podalo iz podsmreške gostilne proti Viču. Drugega nemira sploh niso delali, kakor njihovi trobentači so igrali sokolsko koračnico.

Pri Kališniku jih je pa naenkrat popolnoma zavratno napadlo krdelec šmarčanskih čuk-čičev s kamenjem. Za to „korajžo“ so pa dobili takoj plačilo, na kar so jo čez drn in strn in čez grabne ubrali proti Šmartnu in Kozarjem.

Res, živeli „zavedni Šmarčani“ in pa oni duhoviti dopisnik, ki se je naučil pri svojem „korpskommandantu“ Bonaventuri tako lagati.

Kamnik.

Tudi nam Kamničanom se vidi to na mestu, da sta se župana Jernej Hribar in Janez Mali iz Tuhinja oglasila za resnico in pravico v našem „Jutru“. Samo to se nam ne vidi na mestu, da se omenjajo v

dopisu dobrote, katere je vžil oziroma zavžil osumljeni višji železniški uradnik pri zgornjetuhinjskem nadučitelju. Kratko povedano: „Malenšek mu je dal malco“, no bogve kaj mu ni mogel dati, ker vemo, da so učiteljske plače še vedno na staro mero in vago ter da kot tak, posebno pa gosp. Malenšek ne more z delikateso svojih miz razpolagati. Kaka malenkost ne spada v javnost. Služimo se svetopisemskega izreka: Kar stori desnica naj ne vé levica.

Novomesto.

Šmihelski kaplan ponočnjak. O čudnih občinskih volitvah v Kandiji se nam še poroča: Šmihelski kaplan, ki ima že toliko ljudskega razburjenja na svoji kosmati vesti in ki se sploh boji izvrševanja svojega poklica, cerkve pa so ogiblje kakor vrag križa, ker je preživel celo tisto noč pred odločitvijo izvolitve župana Zurca, v gostilni pri „Štemburju“. Kaj je tam uganjal celo noč, to bo že on vedel, mi pa vemo, da se je še le ob pol 4. uri zjutraj poslovil iz gostilne ter šel na mesto v cerkev opraviti svojo službo, okrog po vaseh ter kakor burič priganjal kmete na volitev. Pravzaprav nas ta prikazen v dosedaj pretežno klerikalni največji občini na Kranjskem le veseli. Kajti, če smo že zdaj tako daleč prišli, da treba za odločitev klerikalnega župana take izlorabe volilne svobode, oziroma takega duhovniškega pritiska, je to pač najboljše znamenje, da se je začelo tudi pod Gorjanci daniti. In ker to veselje znamenja uvažujemo, ne maramo proti šmihelskemu pobalinu započeti tiste takozvane „farske gonje“, to se pravi, mu ne maramo razobešati njegovih grehov na veliki zvon — dokler nas on sam ne prisili s kakim drugim nastopom. Toliko pa kaplanu v znanje in ravnanje, da bo vedel, da stoji, če še le zjutraj prihaja iz gostiln, pod kontrolo „Jutra“.

Splošni pregled.

Češko-nemški sporazum.

Češki klerikalci so izjavili, da se udeležijo pravih pogajanj, ki se vrše te dni na Dunaju, a to samo pod tem pogojem, da sklepi, ki se sklenejo na Dunaju niso obvezni za Čehe! Ako hočejo Nemci sporazuma, tedaj naj se pridejo v Prago pogajati! — Kot se vidi, so pogajanja med Nemci in Čehi že vnaprej nemogoča, ker Nemci in vlada hočejo, da se stvar reši na Dunaju a ne v Pragi, kar pa Čehi absolutno ne morejo sprejeti!

Rusi in Poljaki.

Te dni so se začela v Petrogradu prva posvetovanja rusko-poljske sporazumne komisije, ki jo je izvolil eksekutivni komite praške slovanske konference; izmed Rusov se udeležujejo posvetovanj Homjakov, Lvov,

Maklakov, Bodrinski in Krasovski, izmed Poljakov pa Drmowski, Olizar, Straszewicz, Swiezynski in Dymysza. Prvo točko posvetovanj tvori šolsko vprašanje v poljskem kraljestvu, o katerem je že pred konferenco poslal Dmowski vsem delegatom obširno spomenico!

Kreško vprašanje.

Iz najboljše informiranega vira poroča „Jeni Gazette“, da odgovore poslaniki signatarnih sil v ponedeljek na protest Porte glede kreškega vprašanja. V svojem odgovoru bodo anulirani priseglo kreške vlade na ime kralja Helenov! V slučaju pa, da pošljejo Krečani v grško narodno skupščino svoje poslance, razpuste signatarne sile kreški parlament in odpuste vlado ter proglase nad Kreto obsedno stanje. — Turško brodovje pripravlja za te dni pohod v Marmorsko morje in odtod v Archipel.

Dnevne vesti.

Slovenskim društvom. Od danes naprej ne omenimo nobene prireditve več, ki se bo vršila v klerikalno-nemškem lokalni „Union“, ker ne maramo z reklamo v našem listu pomagati Bračiču, ki je najbrže sam organiziral zavratni napad nemških natakov na slovenskega časnikarja, polniti žepe s slovenskim denarjem. Ako bo kateri slobodi slovensko društvo smatralo za potrebno še dalje podpirati to nemško podjeto, naj se ne čudi, ako bomo vse reklamne notice za njihove prireditve v „Unionu“, metali — v koš. Ta naš sklep je nespremenljiv.

Slovenska obrt in Union. Vsled znane surovosti unionskega „ravnatelja“ Bračiča je prišlo nekoč med njim in g. K. v kavarni do ostrega spopada, da se je moral braniti g. K. z revolverjem proti Bračiču. — Kot se vidi ima ta „ravnatelj“ precej prakse za zavratne napade! — In Bračič se je maščeval! Nastavil je za slovenske alkoholne izdelke g. K. tako visoke cene (kozareček po 1 K), da jih ne pije nikdo! Tako podpira Bračič slovensko obrt.

Unionska poštenost. G. Pirc je izgubil pri zavratnem napadu v Unionu več rokopisov, ki jih pa še do danes ni dobil nazaj! No, kjer se vrše take stvari, tam gotovo ni pričakovati poštenosti, da bi se vrnile izgubljene stvari.

Unionska nesramnost. Prijateljica našega lista nam piše: Včeraj zvečer okolo pol osme ure zvečer sem šla s svojo prijateljico proti domu mimo unionske restavracije. Na pragu je stal mlad pobalin, natak, ki se je name začel na ves glas smeati, delati smešne poklone ter klicati: „Küss' die Hand, gnädige, guten Abend meine Damen! Tako predrzni so ti unionski pobalini, da ne puste niti dam na miru, ki

LISTEK.

VLADIMIR LEVSTIK.

In vstali so divji psalmi.

Vedel pa ni nihče ničesar: niti kdaj napoči težka ura, niti odkod se razsuje smrtonosna toča; vedeli so le to, da morajo do zadnjega moža držati svojo postojanko, ker so bili starci v glavnem stanu izračunali po zemljevidu, da je neprecenljive važnosti in usodnega pomena. Vojski so bili lačni: kuhati niso smeli, da ne bi z ognjem opozarjali neprijatelja na svoje šte. Jakob in njegov tovariš, suhljat, žilav delavec, sta ležala drug ob drugem v grmičju in polglasno govorila.

„Danes nas pogine mnogo,“ je menil tovariš. „Ko sem prej zadremal, se mi je sanjalo, da stoji pred nebom črni volkov, veliki kakor gore, in srebljejo kri iz širokega jezera... Nato se je prikazalo iz krvi vse polno rok in človeških ust; roke so krilile v krčevitih prejemkih, iz ust pa je prihajal strašen glas, napel grom, napel krik in ječanje, izprva polagno, potem silneje, nazadnje v takšnih viharjih vrtincih, da so se zamajali oblaki neba. Volkovi so dvignili glave in nastavili ušesa; od gobcev se jim je še cedila kri, in njeni curki so udar-

jali v jezero s petjem besnih krogletmetov. Strah in groza sta prijela volkove, trepet je šel po kosmatih živutih; odmikali so se od krvavega jezera, in mahoma so se vrgli naokrog, repove stisnjene po trebuhih, in so tuleč zdirjali v temno obzorje. Takrat so izginile roke, zaprla so se strašna usta in so se skrila pod gladino; a kri je skopnela v trenutku, in na dnu se je prikazala obdelana plan, kjer se je v vetru prelivalo žito kakor zlata reka... Odnekod so zapeli zvonovi večerne vasi; slika je razprhnila, in zbudil sem se...“

„Ali se bojiš?“ je vprašal Jakob. „Mene ni več strah; ko so prvokrat zagrmeli topovi, sem ostudno trepetal; zdaj so oči kakor mrtvo steklo, ušesa kakor gluha. Smrti se več ne bojim...“ In spomnil se je otroka, ki ga je bil pustil pod ženinim srcem. „Toda drugačen je moj strah; tisti dan, ko so se prvič prikazale ploščate čepice, takrat tam onostran železnice, in smo otvorili ogenj, me je zares prijel zverinski strast: pomeril sem dobro, izprožil in zadel. Človek s čepico na glavi in s puško v rokah, ki sem bil pomeril nanj, je čudno pokimal z glavo, razprostrl roke, pokleknil med tračnice ter padel še tisti hip z obrazom po zemlji. Jaz pa sem zdajci začutil v srcu nekaj ledenega; usmiljenje ni bilo, to ne, tisto mine ob prvem vonju smodnika. Toda spoznal sem tako jasno, kakor nikdar

prej, kadar sem v mirnem času razmišljal o vojnah naše dobe, kaj se pravi brez zmisla in namena ubijati bližnjega.“

„Ali si že kdaj ubijal?“ je vprašal tovariš s čudnim, hripavim glasom.

„Nikoli prej...“

„A jaz — sem... Moram ti povedati. Ženo imam in otroka sem imel; umrl je, ona pa gnije v bolnici. Bilo je leto dni po poroki; novi dom stane denarja, in jaz sem se odiral v fabriki ves božji dan do večera in mislil le na soboto, ko prinesem zopet svoje belice domov. No, ženska je slabe duše; tačas se je prislinil potepuh — oficir je bil, ki je stanoval v prvem nadstropju... Ona je bila noseča, in ne nadoma sva obolela obadva, ona od njega jaz od nje. Dotlej nisem poznal boleznii; bil sem ji tudi zvest, in zato si dolgo nisem mogel verjeti. Le polagoma me je prepričal tisti satanski sum... Takrat sem si prisegel natihem: Bog se ga usmili, kdor je bil; ako ga ne ubijem, ne bo moja krivda! Nehal sem delati v tovarni, samo da sem mogel vohuniti in poizvedovati; da sem mogel dajati ženi denar, sem ulomil in ukradel. In kako sem ga zasledoval: sam satan ne lazi tako okrog zaljubljenih duš! Nato, ko sem vedel, sem iztaknil vzrok za preselitev; tisti večer pa sem se spazil kakor malčka po žlebu skozi odprto okno njegove spalnice, ter se skril pod po-

steljo, in ko je prišel domov ter je legel, sem planil izpod postelje ter ga zadaval pijanega, kakršen je bil. Zbasal sem ga v njegov lastni kovčeg in ga spravil v svoje stanovanje; nihče me ni opazil. Tam sem skril kovčeg in moža v omaro, in drugi večer, po prihodu v novo stanovanje, sem ga pod noč naložil na voziček ter ga odpeljal iz mesta. Pri zapuščenem ribnjaku ob gozdni stezi — živa duša se ne potika tam okoli — sem ga zvrnil v najglobljo globino; v kovčegu je bilo toliko kamenja, da tisoč let ne pride na vrh. In voda je tam čisto temna, vsa črna, črna... sam Bog iz neba ji ne bi doledal na dno... Žena ni opazila, nihče ni sumil: če človek premišlja tri dolge mesece, že vé, kako mu je storiti. Lumpa itak pogostoma ni bilo domov; pogrešali so ga šele čez tri dni, in ko se je izkazalo, da je poneveril pri polku mnogo denarja ter ponaredil dve menici na ime svojega očeta, je ostalo splošno mnenje, da je ušel v Ameriko.“

Jakob je poslušal; toda v brnenju zmedenih misli je razumel le toliko, da je tovariš moril iz maščevanja. Ko je umolknil, ga je vprašal počasi, s trezno povdarjajočim glasom:

„Ali ti je bilo žal? Ali te je tisti dan ali kdaj pozneje pekla vest?“ (Dalje.)

gredo mimo njih nemčurskega zavetišča in govore slovenski!

O najnovejši „Räuberromantik“ v „Unionu“ poročilo sledi.

Ljubljanska policija in banditstvo v „Unionu“. Ker je bila in je še javnost radovedna, kako se je mestna policija z ozirom na znano napetost med „Jutrom“ in polic. svetnikom Lavterjem, obnašala v znanem napadu na našega odgovornega urednika v „Unionu“, moramo resnici na ljubo konstatirati: Predvsem gre vsa čast in priznanje mestni straži sami, posebno vodji g. Slanovcu, ki je ukrenil prvo pomoč napadenemu in tudi takoj odredil prvo preiskavo. Vsa nadaljnja preiskava pa je zaslugi civilnega policijskega uradništva. Glede svetnika Lavterja pa moramo, če tudi še sedaj nismo njegovi prijatelji, vendar le odkrito priznati, da je v tem slučaju popolnoma storil svojo dolžnost. Zelo zagonetno vprašanje pa je glede pri predstavi navzočega komisarja Jančigaja, o čemer pa še poročamo.

Ne moremo in nečemo. Ljubljansko gasilno in reševalno društvo proslavi letos v avgustu 40letnico svojega obstoja v — nemčurskem „Unionu“. Nekatera društva, ki bodo pri tej priložnosti sodelovala, so nas naprosila včerajšnji pismo, da bi odnehali od našega sklepa, da ne priporočamo nobene prireditve v nemčurskem „Unionu“. Na ta vsa pisma odgovorjamo: Ne moremo in nečemo odnehati, ker ne maramo priporočati slovenskemu občinstvu nemškega podjetja.

Zgodovina srbskega naroda. Odlični profesor zgodovine na vseučilišču v Belemgradu Stanoje Stanojevič je napisal lani zgodovino srbskega naroda. Ta knjiga je že popolnoma razprodana. Zato je Stanojevič priredil novo, popravljeno in pomnoženo izdajo, ki bo opremljena z 20 zemljevidi. Delo slika na 25 tiskanih polah zgodovino in razvoj bratskega srbskega naroda od dobe skupnega prihoda Jugoslovancev v zapadne Alpe do dežele in balkanski polotok pa vse do danes. Zgodovina je namenjena širšemu izobraženemu občinstvu in se čita prijetno in gladko. A tudi strokovnjaku bo ugajala, ker je knjigi dodan pregled važnejših virov in del za vsako periodo srbske prošlosti. Knjiga bo dotiskana 1. junija t. l. Naročnina znaša 5 K. Kdor se zanima za slovansko, posebno za jugoslovansko zgodovino, boj za svobodo in osamosvojitve srbskega naroda, naj si naroči to znamenito delo. — Naročila sprejema uredništvo „Jutra“ Ljubljana.

Aktuelnost prve vrste. Glasilo slovenskih internacionalistov je presenetilo našo javnost z grozno aktualnostjo! V svoji včerajšnji številki piše o okrožnici ljubljanskega škofa, ki jo je izdal lani v času shoda slovenske svobodne misli! In ta okrožnica je prišla v roke čisto „slučajno“ uredniku „Rdečega praporja“, ki jo je natisnil z velikim veseljem in v mislih, kako skrivnost servira občinstvu! Pozabil je g. urednik, da se je takrat vsa Ljubljana smejala, ti okrožnici, ki se je prečitala na shodu svobodne misli, ki jo je celo „Slovenec“ prinesel kot svojo prilogo! In res so čudna pota slučajja, ki je prinesel to okrožnico skoro po enem letu slučajno v roke uredniku glasila socialnih demokratov, katerih voditelji so se takrat sami udeležili shoda S. M. Pač je to rekord, ki je vreden vsega priznanja.

Ljubljanska draginja pri stanovanjih. O tem poglavju danes par zgledov, na kak oderuški način nekateri gospodarji najemščino zvišujejo. Na Poljanskem nasipu blizu cukrarne je praznih za avgust troje stanovanj. Eno, z dvema sobama je stalo dozdaj 135 gld., za avgust je gospodar zvišal najemščino na 195 gld., torej za 60 gld. ali 120 K. Občinska doklada znaša le 10 %, torej tega stanovanja 27 K. — Na Francovem nabrežju, v Ključarski ulici, v Selenburgovi ulici, na Poljanah, na Elizabetni cesti, tod so gospodarji, ki so že drugič zvišali najemnino. Pa kako! Ne za 10% kakor občina, ampak za 40%, tako, da je plačana ob d o k l a d a, da v e k i n tretjina gre v gospodarjev žep kot čist dobiček! Po drugih mestih se proti takemu nesramnemu odiranju hišnih gospodarjev vsi prizadeti sloji upro s protesti in zahtevami na občinske svete, v Ljubljani, kjer neso hiše itak povprečno 6% čistega dobička, pa vse molči, od delavca do učitelja, uradnika in profesorja!

Izpraševalna komisija za slovensko stenografijo v Zagrebu. Rok za polaganje izpita iz slov. stenografije pred kr. izpraševalno komisijo za stenografijo v Zagrebu je koncem junija in začetkom oktobra vsakega leta. (Kdor hoče polagati izpit v kakem drugem roku, mora za to preko predsedništva kr. izpitnega poverjeništvu prositi kr. zemaljsko vlado.) Prošnje za izpit je treba naložiti na predsedništvo kr. izpitnega poverjeništvu za učitelje stenografije in jih pošiljati kr. vladnemu poverjeniku g. prof. Jos. Siloviću v Zagreb. Prošnji je treba priložiti izpričevalo o položnem izpitu zrelosti odnosno profesorskem ali učiteljskem izpitu in pa opis življenja (curriculum vitae), izpitna taksa znaša 20 K. ter jo je osebno izročiti predsedniku komisije pred izpitom.

Natančnejša pojasnila dajeta gg. prof. Stanko Mihelič in Mijo Vamberger v Zagrebu.

Kipar Zajc je prišel na rezervirani glavni steni licejskega poslopja z naročnimi podobarskimi deli (reliefom). Kaj več bomo poročali, ko bo delo dokončano.

Pomladanska razstava. Neka dama je kupila na sedanjih razstavi v Jakopičevem paviljonu skupino kiparja J. Zajca: K o z a k o v e s a n j e.

P. P. delničarje Ljubljanske kreditne banke opozarjamo, da ne zamude prilike subskribirati na podlagi svojih starih delnic nove delnice, ker le z ozirom na stare delničarje se je bil določil izvanredno nizki kurz K 420— (samo delež rezervnega fonda bode približno K 40— na vsako delnico). Novi delničarji (a K 445—) se v znatnem številu oglašujejo. — Subskripcija konča že 31. t. m.

Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko ima v torek, dne 24. maja t. l. ob 5. uri popoldne v dvorani mestnega magistrata v Ljubljani redno javno sejo s sledečim dnevnim redom: 1. Predložitev zapisnika zadnje seje. 2. Naznanila predsedstva. 3. Naznanila tajništva. 4. Zbornični račun za l. 1909. 5. Volitev dveh članov in dveh namestnikov v kuratorij zavoda za pospeševanje obrti na Kranjskem. 6. Volitev za imenovanje enega člana in enega namestnika v carinskem svetu. 7. a) Prošnja za izredno podporo obrtnim nadaljevalnim šolam v Ljubljani. b) Prošnja za zvišanje podpore raznim obrtnim nadaljevalnim šolam na Kranjskem. 8. Tajna seja.

„Šac“ bo gorel na šišenskih „šancah“ oziroma francoskih okopih v Sp. Šiški. Seveda kopati za šacom šiškarji gotovo ne bodo pustili, ker je dotični svet last šišenskih narodnjakov. Mogoče, bodo pa le pustili toliko omehčati, da si bode smelo tudi izven šišensko narodno občinstvo ogledati, kako bo „šac“ gorel. Glas gre po deželi, da se bo to „gorenje“ posebno lepo in natanko videlo dne 5. junija 1910. popoldne. Cuje se, da bodo šiškarji kopanje sčasoma prepustili svojim narodnim društvom. Tudi kopanje in dviganje „šaca“ se bo videlo na dan 5. junija 1910.

Najdena je denarnica z manjšo vsoto denarja. Kdor jo je izgubil, naj se oglasi v restavraciji „pri zlati ribi“ v Stritarjevi ulici.

Obširno skladišče. Na Dunajski cesti je tvrdka Krisper & Tomažič kupila in preuredila nekdanje tovarniško poslopje Tchinklovih dedičev v l. ljubljansko skladišče. Par poslopij (skladišč) se je zadnji čas še dogradilo, tako da reprezentuje to podjetje sedaj razsežne prostore za blago vseh vrst. K temu skladišču pelje z južnega kolodvorja železniški tir za dovoz blaga. Ljubljana do zdaj podjetja v tem obsegu še ni imela, ker smo mi Slovenci kar se trgovskih podjetij tiče, preleni, da bi razmišljali o praktični vrednosti raznih naprav kakršna je naš navedena. Svoj kapital tiščimo kot nepraktični ljudje po hranilnicah, med tem ko tujec — dela, napreduje in — žanje!

V Ljubljano padli so včeraj popoldne pod jubilejskim mostom iz čolna poročnik 47. polka ter dva vojaka, pa so se vsi trije hitro skobacali na suho.

Preprečena sleparija. V četrtek je prišla k hišniku mestne hiše v Šolskem dvoredu št. 2 neka okoli 50 let stara kmetijsko oblečena ženska ter mu rekla, da je njegova žena (hišnikova) od nje kupila eno kokoš. Ker pa žena nima pri sebi denarja, pošilja ona njo k njemu po 4 K. Hišnik seveda iz previdnosti ni hotel neznanki dati denarja in zato jo je odslovil. Predno pa je odšla je še pripomnila, da gre sedaj nazaj na trg k njegovi ženi in da ji bo vzela kokoš. Ko pa se je čez nekaj časa hišnikova žena povrnila domov je povedala možu, da ona ni o tem nič vedela. Vsekakor je imela neznanka namen hišnika oslepariti za 4 K.

Zahtevajte vedno in povsod samo slovensko kolinsko kavino primes, ker je res najboljša.

Mestna hranilnica ljubljanska.

Naš najmogočnejši slovenski denarni zavod, Mestna hranilnica ljubljanska, je izdal za preteklo poslovno leto računski zaključek, ki jasno izpričuje, kako naše hranilništvo sijajno napreduje in da se slovenski kapital vsako leto bolj utrjuje v domačih rokah. Iz poročila o tem poslovanju in omenjenem računskem zaključku posnamemo te-le važnejše točke:

Dne 1. oktobra 1909 je minilo 20 let, odkar je Mestna hranilnica ljubljanska pričela poslovati. Tiho in dostojno, brez vsake sijajne prireditve, rekli bi, v najožjem krogu se je praznovala dvajsetletnica tega največjega slovenskega denarnega zavoda. Pri ravnateljstveni seji, ki je bila na predvečer slavnostnega dne, se je g. predsednik pl. Trnkóczy v daljšem jednatem govoru spominjal onih navdušenih, za blaginjo svojih rojakov vnetih rodoljubov, ki so s svojo odločnostjo po vročih bojih končno dosegli, da se je pred dvajsetimi leti otvorila Mestna hranilnica ljubljanska.

Povdarjal je osobito zasluge g. župana Ivana Hribarja, ki je prvi sprožil misel, ustanoviti v Ljubljani občinsko hranilnico in ki je s tem začrtal pravo smer gospodarski osamosvojitvi ne le slovenskega meščanstva temveč slovenskega naroda vobče; zakaj po zgledu ljubljanske Mestne hranilnice so se pozneje osnovala tudi druge občinske hranilnice po deželi.

Kažoč na dosedanje uspehe hranilničnega poslovanja in na požrtvovalnost mož, ki so tekmo 20 let nesebično delovali v hranilničnem upravnem odboru in v ravnateljstvu, je govornik bodril navzoče k nadaljnjemu vztrajnemu delu v procvit zavoda, ki upravlja že okrog 38 milijonov tujega, nad 1 milijon svojega premoženja in ki bode v doglednem času lahko krepka opora občini ter narodnim občeokoristnim napravam sploh.

V dveh desetletjih prevesti nad pol milijarde denarja, pridobiti nad 27.000 vlagateljev, zbrati kljub hudi konkurenci do 38 milijonov hranilnih vlog ter kljub ogromnim davčnim bremenom in opetovano neugodnim denarnim razmeram prigrisodariti nad 1 milijon kron čistega imetja — to so številke, ki glasno govorijo, koliko naporenega in odgovornega dela da je bilo v tem času pri hranilnici zmagati in kako previdno da se je vsa leta gospodarilo. Uspeh tega dvajsetletnega truda pa tudi priča, kako velik ugled da uživa naš zavod in njegova uprava pri občinstvu sploh, osobito pa še pri tistih slojih, ki se zadovoljujejo sicer z manjšim dobičkom, ki pa v prvi vrsti gledajo na to, da svoje prihranke nalože varno in da si za dobre in slabe čase zagotove stalne dohodke.

Da je Mestna hranilnica ljubljanska v polni meri vredna zaupanja, ki se ji izkazuje, sledi tudi iz tega, da je bila vsikdar pripravljena proti nizkim obrestim odpo- moči kreditnim potrebam občin in zasebnikov. Ker je tekmo 20 let izplačala nad 29 milijonov kron hipoteknih posojil, katera se vračajo v poljubnih delnih odplačilih (anuitetah), je s tem že mnogo storila za razdolžitev zemljišč: storila pa bo v tem oziru zanaprej lahko še veliko več, ako bodo hranilne vloge stalno naraščale.

Preteklo leto pa ni pomembno samo zaradi dvajsetletnice, pomembno ostane tudi zaradi tega, ker so se v tem letu izvršile pri hranilnici važne izpremembe, ker se je razširil njen delokrog in ker je vrlo napredoval njen razvoj na zunaj in na znotraj.

Pred vsem je omeniti, da je na mesto odstopivšega predsednika g. notarja Plan- tana, stopil g. Ub. pl. Trnkóczy.

Nadaljna važna izprememba se tiče obrestnega merila za hranilne vloge, za hipotekna in občinska posojila. Ves čas, kar hranilnica obstoji, je bilo za hranilne vloge v veljavi 4% obrestno merilo.

Z dnem 1. julija preteklega leta pa se je vsled konkurence pokazala potreba, zvišati to obrestno merilo na 4 1/4%. Da se vzdrži pravo razmerje med dohodki in stroški, moralo se je dosledno za 1/4% zvišati tudi obrestno merilo za hipotekna in deloma tudi za občinska posojila in sicer od 1. septembra 1909 dalje. Dolžnikom ta sprememba pač ni dobro došla, a bila je v danih okoliščinah neizogibna; veselji pa so je bili vlagatelji, ki so v drugem polletju dobili okrog 46.000 K več obresti nego bi jih bili dobili po prvotni obrestni meri.

(Konec prih.)

Kaleidoskop.

Lamentacija.

To naj vam bo pomlad! Jedva se človek razveseli solnčnega žarka, že ga zalije dež do kolen; jedva si priskrbiš tretjo ljubico, že te zapustita prvi dve; jedva zagrmí na Balkanu, pa se pričneš nadejati, da pojdeš sreat senzacij polno življenje poročevalca, že se izkaže, da umejo tudi turške granate napraviti mir. V teh žalostnih časih res ne vem zabeležiti vselega dogodka, razen, da dobi naša priljubljena Ljubljana nadvojvode Evgena ulico. Ali to je samo kapljica medu v morje bridkosti...

Nemara se staram; prejšnje čase vsaj nisem konstatiral, da bi se tako zgodaj pričnela doba vsakoletnega dolgočasa. To je žalostno in nevarno znamenje: če človek premisli, da se mu bliža smrtna ura! Ne morem si verjeti, in vendar kaže vse, da bide ura, ko se je treba izpokoriti; nič več ne bom pripovedoval svojim bralkam dvomnih zgodb, in tudi vse imenitne falote bom pustil pri miru, saj bom enkrat do vrha neba zadovoljen, če mi Bog odpusti moje lastne hajduščine. Ni me jih sram priznati: kdor se piše tako narobe, ima gotovo vsega drugega več nego čiste vesti.

Da pa ostalih dni svojega življenja ne presedim v zapečku brez koristi za človeški rod, hočem posvetiti svoje sile, znanosti osedlati svoje velblode in se odpraviti na izsledovalno ekspedicijo: koliko skrivnosti je še nerazodetih, koliko črnih zastorov še razgrinja svoje mistične gube pred zelo zanimivimi rečmi...

Tako malenkosten sicer ne bom, da bi n. pr. raziskaval, kdo je bila tista ljubljanska dama, ki je oni večer zborovala z oboroženim vojščakom na neki tivolski klopi v zamotano-horizontalnem položaju: ali da bi nameril svoje velblode v tisti po- božni ljubljanski hotel, kjer sta se neki vitez von Rosenbach in prelepa ljubljanska frajlica nedavno poročila ob oltarju portir- jevem ter v najeti sobi vso noč tako mar- ljivo premišljevala o minljivosti posvetnih reči, da je nežnejši del drugo jutro z re- šilnim vozom zapustil gostoljubno pribežališče grešnikov: kaj me briga, Bog jim bla- goslovi, saj tudi jaz že nikoli nisem brcal, kadar je trebalo postaviti svojega moža!

Zanimale bi me druge reči: kaj je s kreoli, ki bi jih človek dandanašnji pač že moral srečavati po plodonosnem delovanju Kamoschevega zamorca? Sklenil sem po- izvedovati pri nekaterih damah, ki so ga poznale mnogo intimneje kakor jaz... Na- dalje sem radoveden, kakšne uspehe je do- segel tisti gospod, ki je nekje blizu pokoj- nega Katoliškega doma na svojem stanova- nju že pred par leti pospeševal estetsko čuvstvovanje izvestnih veljakinj z velepari- škimi prireditvami? Radoveden sem tudi, kako zvane cekini, ki so baje pred par leti padli nekemu odličnemu sovražniku „Jutra“ v službeno zapriseženi žep in zanetili gnev, ki še danes rohni...

Da, da, marsikaj bi človek naprtil svojim velblodom; toda zdi se, kadar bi pričel razkladat, bi ljudje dejali, da sem Cook ali Peary.

King-Fu.

Nov zakon o trgovskih so- trudnikih.

(Dalje.)

§ 11. Delojemalcu pristoji v dvomu provizija tudi za take kup- čije, ki so se brez njegovega ne- posrednega sodelovanja v dobi službenega razmerja sklenile med njemu odkazanimi ali od njega pridobljenimi delojemalci in delodajalcem. Ako je delojemalec nastavljen izrecno za določen okraj kot edini zastopnik delodajalca, mu pristoji, če se ni kaj drugega dogovorilo, provizija tudi za take kupčije, ki so se brez njegovega sodelovanja za časa službenega razmerja sklenile po delodajalcu ali za tega v tem okraju.

§ 13. S sklepanjem ali posredovanjem v kupčiji poverjeni delojemalec ne sme brez privolitve delodajalca vzeti od tretje osebe, s katero sklepa ali posreduje za deloda- jalca kupčije, provizijo ali drugačno na- grado.

c) Udeležba pri dobičku o ka- teri govori § 14. Če je izgovorjeno, da obstoji popolno ali delno plačilo iz deleža pri dobičku od vseh ali določenih kupčij ali da je dobiček na drug način merodajen za višino plačila, se obračuna, če ni dru- gega dogovora za preteklo kupčijsko leto, na podlagi bilance. Delojemalec sme zahte- vati vpogled v knjige, v kolikor je le-ta potreben za presojo pravilnosti obračuna.

Merodajna pa je gotovo točka d) tekoča plačila, ki se na tako raz- lične dneve izplačuje; pri tej pa določa sedaj novi zakon po § 15, da se ima tekočo plačo, ki pri- stoji delojemalcu, izplačati naj- kasneje koncem vsakega koledar- skega meseca.

Če ima delojemalec pravico do peri- jodične renumeracije ali do kake druge posebne nagrade, mu pristojna, čeprav se službeno razmerje, predno zapade ta pravica, razveže, v znesku, ki odgo- varja razmerju med službeno pe- rijodo, za katero se daje nagrada, in med dovršeno službeno dobo. Iz tega § 16. je razvidno, da ima delojemalec pravico do one remuneracije, katera mu je v obliki hranilnega sistema za časa služ- benega razmerja podeljena, ob kakršnem- koli prenehanju tega razmerja, čeprav bi se kako drugače dogovorilo ali podpisalo, kar je tudi pri sodišču že postavljeno.

Dobrodelnost pa smemo ime- novati popolnoma novi zakon po § 17, ki določa dosedaj še tako malo dovoljeni dopust in sicer, če je službeno razmerje trajalo nepretrgoma že 6 mesecev, je de- lojemalcu dovoliti vsako leto nepretrgan dopust, ki traja naj- manj 10 dni. Če je službeno raz- merje nepretrgoma trajalo že 5 let ali 15 let znaša vsakoletni dopust 2, v zadnjem slučaju naj- manj 3 tedne. Nastop dopusta se mora z ozirom na čas, ki odgovarja obratnim razmeram, dogovorno in pravočasno dolo- čiti. Med dopustom obdrži delojemalec pravico do svoje plače. Pri obrtnih podjetjih, v katerih se ne porablja več nego trije delojemalci, se lahko dopust dovoli v dveh približno enakih časovnih oddelkih; dobe, v katerih je delojemalec vsled bolezni ali kake nezgode oviran

v opravljanju svoje službe se ne sme všteti v dopust.

Oskrbovalna dolžnost delodajalca je po § 18. Skrbeti za vse one naprave glede delavnih prostorov, kakor tudi, če prepusti delojemalcu stanovanjske prostore v varstvu življenja in zdravja; v drugem slučaju se ne smejo zdravju škodljivi prostori namestiti. Posebno pa je povdarjati, da morajo biti, v kolikor dopušča način opravlja, da so delavni prostori, med delavnim časom svetli, snažni in brez prahu, da so po zimi kurjeni in da je dovolj prostorov, ki jih porabljajo delojemalci med odmorom za sedenje. (Toraj ob 10. dopoldne in 4. popoldne.) (Dolje.)

Narodno gospodarstvo.

Gospodarski razvoj Črne Gore. Zelo krepko se razvija Črna Gora. „Trščanski Lloyd“ poroča o njenem gospodarskem napredku takole: Pomladi leta 1909. se je dovršila vozna cesta med Podgorico in Kolašinom in pričela se je tudi zveza te ceste z Ardičevicem. Preteklega leta se je pričela graditi tudi vozna cesta iz Nikšića proti Savnici in Žabljaku. Poleti leta 1909. izročila se je prometu železnična proga Bar-Virpazar. V Baru se je ustanovila „Narodna crnogorska banka“ glavnico K 2.000.000. V Darilovgradu se je začela graditi tyornica sukna, kakršno se zdaj rabi v Črni Gori. V Nikšiću se je mala pivovarna pretvorila v delniško družbo in ima ta pivovarna pokrivati potrošnjo piva v Črni Gori. V Zeti se je napravil paromlin in žaga na stroj. Tudi v Ucinju je postavljen paromlin poleg oljarne za oljčino olje. V vasi jeviškem gozdu sta postavljeni dve žagi. Tekom tega leta se bode uredila reka Morača, katera teče blizu Podgorice in se steka v skadersko jezero pri Plavnici. Ima se tudi zgraditi električni tramvaj za blago in potnike izmed Podgorice in Plavnice; ima se napraviti vodovod v Podgorici in ima se naposled ustanoviti kraljevska poljedeljska banka na Cetinju. Vidimo torej, da Črna Gora očividno gospodarsko napreduje.

Razne vesti.

Sodba v procesu Tarnovska. V petek zvečer ob polu desetih se je razglasila sodba v procesu Tarnovska, ki je obsojena na 8 let in 4 mesece ječe, Prilukov na 10 let, Naumov pa na tri leta; hišna Perier je bila oproščena.

Lepe razmere. Krajni šolski svet je v neki občini na Ogrskem obsojil starše štirih 12 do 14 letnih deklic na denarno kazn, ker niso hotele obiskovati ponavljalne šole. A nekega dne pridejo deklice same protestirati, češ, da so po zakonu oproščene šolskega obiska, — ker so vse poročene. Preiskava pa je pozneje dognala, da žive ta dekleta in še mnogo drugih v divjem zakonu z moškimi.

Eliza Orzeszkova, slavna poljska pisateljica, rojena Pawlovska, je v četrtek, 19. t. m. umrla v Grodnu v starosti 68 let. Rojena je bila l. 1842. v Grodnu, kjer se je l. 1858. poročila z Orzeszkim, ki je bil radi sodelovanja pri poljski vstaji leta 1853. pregnan v Sibirijo. Eliza se je preselila v Wilno, kjer je ustanovila svojo knjigarno, ki jo je dala ruska vlada zapreti. Orzeszkova je bila najboljše in za Sienkiewiczem najplodnejša romancierka, njena zbrana dela so izšla v Varšavi v 44 zvezkih. Sužeti njenih del so vzeti iz poljskega življenja, in sicer so iz najrazličnejših stanov, najprej se bavi z ženskimi vprašanji, nato pa pisala romane iz življenja Židov na Litvanem, kmetov in malih plemičev; vsa njena dela preveva človekoljuben čut, napredna tendenca, zlasti se pa odlikuje po svojem narodnem opisovanju. Njeni najboljši romani so: N. Graba, izgubljene duše, Meir Ezofovič, Na Nēmenu, Miratla, Vestalka itd.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Albanska vstaja.

(Izv. brzojavka „Jutra“.)

Belgrad, 21. maja. Tukaj vlada mnenje, da albanski upor ne bo tako lahko in tako kmalu vdušen. Albanci so se začeli zopet v večjem številu zbirati na raznih krajih in nekateri oddelki turške vojske so — po ravnokar semkaj došli poročili — odrezani od glavne armade, a Albanci jih od vseh strani stiskajo.

Kretsko vprašanje.

Pariz, 21. maja. Po semkaj došli poročili iz Carigrada postaja položaj na Kreti vedno kritičnejši, ker se Krečani nočejo zadovoljiti niti s formulo francoske vlade, po kateri bi Kreta ostala faktično last Turške, ali bi imela najobširnejšo avtonomijo. Radi tega stališča kretskega prebivalstva, ki hoče da se na vsak način

združi Kreta z Grško, niso izključene resne komplikacije, ker Turška na noben način ne dovoli, da bi Grška anektirala Kreto. V celi Turški vlada vojno razpoloženje, a zastopniki velikih sil v Carigradu so v največji zadregi, ker ne najdejo nikakega izhoda iz mučne situacije.

Pogreb kralja Edvarda.

London, 21. maja. Včeraj je bilo ustaoovljeno v celi ogromni britanski prestolnici vsako delo. Zaprti so bili vsi uradi, vse prodajalne, vse tovarne in celo cestne železnice so deloma ustavile promet, posebno po ulicah, koder se je pomikal sprevod, a končno je bil po ulicah ustavljen tudi vozni promet, ker je bilo toliko vozov, avtomobilov, omnibusov itd., da se pešci sploh niso mogli več prerivati med njimi. Iz cele Anglije in tudi iz evropskega kontinenta je prišlo v London toliko ljudi, da je zmanjkalo prenočišč in so ljudje spali na klopih v javnih parkih. Radi velike vročine in gneče je več ljudi padlo v nezavest in reševalna društva so imela dosti dela.

London, 21. maja. Red je v Londonu povodom pogreba kralja Edvarda vzdrževala policija in žandarmerija iz Londona in vseh obližnjih krajev. Vojaški kordon vd, ulicah, po katerih se e pomikal sprevod je bil zelo velik: čez 40.000 mož.

London, 21. maja. Za krsto so tuji vladarji in principi jahali na konjih. Prvi je jahal novi kralj Jurij, ki se ni mogel vzdržati joka.

Radi nevihte, ki divja ob telefonski progi Ljubljana-Dunaj danes ni bilo moč sprejeti telefonskih poročil iz Dunaja.

Nad in pod zemljo. Vse lepe obljube oficijelnih vremenskih opazovalnic, vsaj za naše kraje, niso obveljale. Kar smo kot preprosti opazovalci že pred tremi dnevi konstatirali, se je zgodilo. Dobili smo vremensko spremembo. Naš vremenski poročevalec pa je tudi uganko glede nenavadne vročine in drugih elementarnih pojavov prav rešil. Vsi ti pojavi niso v nikaki zvezi z dogodki Halleyevega kometa, ampak kakor običajno z ognjeniškim izbruhom. To smo opetovano in še v včerajšnjem „Jutru“ naglašali, ne da bi vedeli, da se je med tem ognjenik Etna zopet oglašil in da grozi z večjimi izbruhi. Po Falbovi teoriji bi bil 24. maj kritičen dan — nač vremenski poročevalec pa je celo mnenja, da bo za nekatere kraje že poprej. Nam se razen morebitnih neviht, ni treba ničesar bati. Če bi bilo danes dopoldne lepo, ne zaupajte preveč soncu!

Listnica uredništva.

Novomesto pride v prihodnji številki na vrsto. Istotako tudi več gradiva iz Ljubljane.

Poslano*)

Na mojo zadnjo „Poslano“ v Jutru se ni mojemu prijatelju g. Rasto Pustoslavski vredno zdelo odgovoriti. Vsa očitavanja in zasledovanja, kar se tiče moje osebe so razpale! — Ker me je pa potem nekdo anonimno v „Jutru“ zopet napadel in z nemškutarjem zmerjal mu odgovorim le toliko v pojasnilo, da sem jaz kot nemškutar leta 1904. prvi bil, ki sem na Savi ustanovil „Slovensko delavsko izobraževalno društvo“, ki je imelo namen in ga ima še danes, preprečiti, da mladi delavci ne vstopajo v klerikalna izobraževalna društva. Tudi sem leta 1908. ustanovil v tem društvu „Slovensko pevsko društvo Sava“, „Slovenski delavski gledališki odsek“ itd. ter podpiram ta društva gmotno kar mi je le mogoče. Nadalje podpiram kot načelnik tovarniške godbe veselice Sv. Cirila in Metod podružnice Sava in Javornik ter dam zato vsako leto enkrat do dvakrat brezplačno godbo, ki vsakokrat najmanj 140 do 160 kron stane! — Seveda ne gre ta denar iz mojega žepa, temveč iz godbene blagajne, vendar bi pa to kot načelnik lahko s tem preprečil, da rečem besedico „ne“! —

Tedaj naj pa isti širokoustneš reče, da ni res? — Na dalje si bodem pa dobro zapomnil na očitanja in si bodem tudi dobro premislil, kaj da bodem na razne grožnje ukrenil.

Jesenice, 20. majnika 1910.

Anton Pongratz,
tovarniški uradnik.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, v kolikor določa zakon.

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. — Za one, ki iščejo službe 4 vin. — Najmanjši znesek 50 vin. — Za informacije se plača 10 vin. — Pisemen vprašanje je priložiti znamko. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Lep črn pes se prodaja! Vprašanja na upravništvu „Jutra“. 10/3—3

Malo, zelo prijazno stanovanje se odda za avgust. Najemnina nizka. Več v upravništvu. 22/1—1

Iščem samo v konfekcijski stroki dobro izurjenega trgovskega sodelavca prve sile. Plača 3600 K do 4000 K, Vstop 1. septembra. O. Bernatovič, Mestni trg št. 5. 21/1—1

Penzionist srednje starosti, krepak, samski, več slovenščine, nemščine in laščine, išče službe. Ponudbe pod „Zaupno“ na Jutru. 20/3—1

Dobro ohranjena sobna oprava se ceno prodaja. Predovičeva soto št. 18. 17/1—1

Dve lepo opremljeni mesečni sobi s posebnim vzhodom (ne iz predboje) se oddaja takoj. Hrana tudi na razpolago. Naslov pove inšerati biro „Jutra“. 18/3—1

Mlad lep konj za težko delo se prodaja v Spod. Šiški št. 204. 19/3—1

Javna zahvala.

Podpisani mizarski mojstri izrekajo tem potom javno zahvalo g. dr. Ivanu Oražnu za možati nastop v občinski seji dne 18. t. m. povodom oddaje mizarskih del pri c. kr. obrtni šoli.

Obenem izrekamo zahvalo vsem gg. občinskim svetnikom, kateri so vstali pri prvotnem glasovanju.

Bugar Franc, Petrin Adolf, Primožič Ferdo, Rojina Anton, Škafar - Zorman.

Vsak dan svež

sladoled

v kavarni, slaščičarni in pekarni

J. Zalaznik

Stari trg št. 21. 40—2

Delavci

navadni in betonski
in 1 teracer se sprejmejo

Kranjska betonska tvornica

Tribuč & Komp.

Ljubljana, Dunajska c. 67

Stara gostilna

pri Sojerju v Dravljah

je sedaj na novo preurejena in se priporoča slavnemu občinstvu.

Najboljša pristna vina, izvrstno pivo, kakor tudi izborna kuhinja. 2—1

Lesna trgovina v Ljubljani išče

knjigovodjo

veščega dvostavnega knjigovodstva. Znanje italijanščine daje prednost. Vstop takoj.

Ponudbe na „poštni predal št. 21.“

Mlada gospodična

iz boljše rodbine se želi seznaniti v svrhu ženitve z 25 do 29 let starim gospodom, najraje z železniškim uradnikom. Pisma se prosijo do 30. maja pod šifro: „Bodočnost“, Zagorje ob Savi, pošto ležeče. 2—1

Potnika

sprejemem za mojo dobro vpeljano žganjarno
proti proviziji.

Dobro izkušeni in vpeljani imajo prednost.

F. Skušek,

trgovina z deželnimi pridelki mešanim blagom in žganjekuha.

Metlika (Dolenjsko).

Modni salon

Ivana Schiller

Sv. Petra cesta št. 31

priporoča lepo izbiro

damskih, dekliskih in otročjih klobukov.

Popravila točno in ceno. Žalni klobuki vedno v zalogi. 11—5

Priporočljivi preparati!

c. in kr. dvorn. založnika in papeževega dvorn. založnika

lekarnarja G. Piccoli

v Ljubljani, Dunajska cesta.

Malinov sirup izvrsten naraven izdelek v kilogr. steklenicah po K 1.50, v sodih K 1—1 kg.

Želodčna tinktura krepi želodec, pospešuje prebavljanje in odprje telesa. Steklenica 20 vin.

Železnato vino krepi slabotne, malokrne in nervozne osebe. Polliterka steklenica K 2.—.

Antirreumon preizkušeno zdravilo zoper revmatične bolezni. Steklenica 50 vin.

Salmijakove pastile lajšajo hripavost in kašelj, mehčajo sliz. Škatljica 20 vin. 11 škatljic K 2.—.

Naročila se točno izvršujejo.

Prav izdaten postranski

zaslužek

nudi inteligentnim osebam popolnoma nov način zavarovanja.

Dopisi pod „Lahka služba“ na glavno pošto v Ljubljani, le proti vročilnemu listu. 3—1

Model 1910.

Edino zastopstvo znamke

Kinta

je v teku in trpežnosti nedosežno kolo sedajnosti.

Zaloga Puch-koles.

Sprejema kolesa v popravo, emajliranje in poniklanje ter izposojevanje koles.

- Točna, solidna in cena izvršitev. -

K. ČAMERNIK, Ljubljana

Dunajska cesta št. 9.

IVAN BAJŽELJ,

Ljubljana, Marije Terezije cesta 11, (Kolizej)

priporoča cenjenim gostilničarjem najboljšo vrsto Gramofon-automatov, kateri se po gostilnah jako dobro izplačujejo. Cene so glede na kakovost automatov jako nizke. Plošče vsakovrstne na izbero. Postrežba točna. Ceniki na zahtevo franko

Trgovsko podjetje se radi odpotovanja takoj proda.

Isto je vpeljano in dobičkanosno ter se lahko naprej vodi pod sedanjo
tvrdko s pristavkom „naslednik“.

- Jako ugodni delni plačilni pogoji! -

Ponudbe na inzeratni biro „Jutra“ pod šifro „Trgovina 500“. 5—1

Modna trgovina Josipina Podkrajšek Ljubljana, Jurčičev trg šte. 2

najtopleje priporoča za pomladansko sezijo svojo bogato zalogo kra-
snih, najmodernejših **bluz**, **čepic** in **spodnjih kril**. Lepe **pred-
pasnike** za dame in otroke. Najnovejši **nakit** za obleke, kakor čipke,
vezene in posamentrije. — **Perilo** za dame in gospode. — Veliko
izbero **zavratnic**, **ovratnikov** in **manšetov**. **Nogavice**
in **rokavice**. **Steznik** po najnovjšem pariškem kroju itd. itd.

Telefon šte. 121.

Velik senčnat vrt za 10.000 ljudi,

popolnoma prirejen za **koncerte**, **ljudske veselice** itd. Edini te vrste v
Ljubljani in okolici, Slovincem na razpolago. Samo par minut oddaljeno
od mesta—

**Gostilna je pod novim, spretnim in izku-
šenim vodstvom.**

Priporoča se slavnemu občinstvu in slavnim društvom za prirejanje
veselic in družinskih zabav.

Točim bela in rudeča dolenjska, bela štajerska in črna istrska
vina; dalje točim menesko dvojno marčno pivo, radi velikega pro-
meta vedno najsvežeje.

Okusna jedila vseh vrst vedno po želji na izbiro.

Cena abonma na hrano: kosilo in večerja v popolno zadovoljnost
à 40 vinarjev.

Najtopleje se priporočata

F. M. BALIJA

Glince št. 3

— ex gostilna pri Travnu. —

Gugalnica za deco. Električni gramofon.

Na prodaj je v Ljubljani pri Sv. Krištofu prav tik Dunajske ceste v Linhartovi ulici, 10 minut od glavne pošte oddaljeno posestvo

v obsegu okroglo 40.000 m², pripravno za stavbišča, oziroma
zaradi bližine kolodvora za skladišča, tovarne, delavnice itd.
— Posestvo obstoji iz dveh velikih parcel; na eni se nahaja
pritlična, popolnoma dobro ohranjena hiša s hlevom in podvojnimi kozolcem. Parceli sta
razdeljene na 30 stavbišč in se prodasta ali celi ali pa v oddelkih. Posredovalci izklju-
čeni. Več se izve v gostilni „Mikuževi“ v Kolodvorski ulici št. 3. v Ljubljani. Pismena
vprašanja naj se pošiljajo na naslov: Ivan Mikuž, dež. računski revident v Ljubljani.

FRANC MERHAR

stavbeno in umetno kleparstvo

uvaja vsa vodovodna in inštalacijska dela ter vsa v kleparsko stroko
spadajoča dela. Izdeluje dela za cementno-lesene strehe itd. Napeljuje
strelovode. — Slavnemu občinstvu se priporočam za cenjena naročila
ter zagotavljam vedno strogovestno postrežbo in znamenjam z odličnim
spoštovanjem

Franc Merhar

v Ljubljani, Tržaška cesta šte. 2.

Zaradi minule sezije se prodaja

v „Angleškem skladišču oblek“

izgotovljene obleke za gospode in dečke
ter konfekcijo za dame in deklice
še ceneje kakor doslej.

O. Bernatović

v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 5

Stopnice, balkoni,
spomeniki,
stavbeni okraski
i. t. d.

Kranjska betonska tvornica Tribuč & Komp.

v Ljubljani.

Cementne cevi
v vseh dimenzijah,
barvaste plošče
i. t. d.

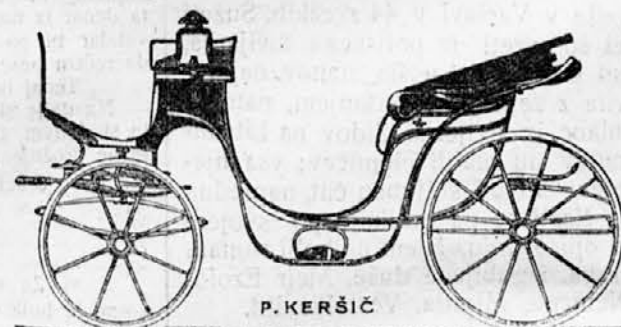
Tovarna vozov

Peter Keršič v Sp. Šiški

priporoča

svojo bogato zalogo različnih vozov.
Sprejemajo se vsa v to stroko spadajoča naročila in
popravila po primerno nizkih cenah.

== Sprejema se tudi les v žaganje na parni žagi. ==

Za točno in solidno delo se jamči.
Že rabljeni vozovi se jem-
== ljejo v račun. ==

Delniška glavnica:
K 3.000.000.

301—46

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fond:
K 400.000.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4½%.

Sprejema prijave za subskripcijo delnic „Ljubljanske kreditne banke“ IV. izdaje: za
delničarje à K 420.—, za nedelničarje à K 445.— do dne 31. maja 1910.